

SOWO[®]

Sociale
Wetenschappen
Olympiade

**Project-
boekje**

“Sociaal in denken,
sterk in creëren en
joviaal in delen”

2017

www.sowo.be

Sociale Wetenschappen Olympiade

Projecten 2017

Wie zijn wij?

De Vlaamse Olympiade Vereniging (VOV) is een koepelorganisatie van de Wiskundequiz (www.wiskundequiz.be), de Tekenedwedstrijd – Kunst van het Samenleven (<http://teken.vlaamseolympiades.be>) en de Sociale Wetenschappen Olympiade (www.sowo.be). Vertrekkend van het motto “elk kind is talentvol” wil VOV de verborgen talenten van onze jongeren via uitdagende wedstrijden naar boven brengen.

Om de stempel “leren is saai” te doorbreken willen we de jongeren de mogelijkheid geven om op een competitieve en speelse manier vaardigheden zoals creativiteit, ambitie, kritische denken, communiceren, probleem oplossen en analytische denken te ontplooiën zodat ze later uitgroeien tot volwaardige, zelfbewuste en doelgerichte mensen.

Waarom SOWO?

De afgelopen jaren is de bezorgdheid om de dalende interesse van jongeren voor maatschappelijke betrokkenheid toegenomen. Recent onderzoek heeft aangetoond dat Vlaamse jongeren minder begaan zijn met burgerschap en maatschappelijke fenomenen. De samenleving waarin de jongeren vandaag opgroeien benadrukt persoonlijke verantwoordelijkheid en stelt het individu centraal.

Met die reden wil de Sociale Wetenschappen Olympiade de maatschappelijke cohesie vergroten door de nieuwsgierigheid van de jongeren op sociale fenomenen te richten en het bewustzijn voor sociale thema's aan te wakkeren.

We zijn er van overtuigd dat het voor de leerlingen uit het secundair onderwijs een niet te evenaren mogelijkheid is om de sociale wetenschappen vanuit een ander perspectief te benaderen. Deze benadering zal de vergaarde kennis van de leerlingen verrijken met een hogere graad van relativering en objectiviteit. Dit project is een kans om zichzelf zowel als persoon en als "socioloog" verder te ontplooiën en om zijn/haar horizon te verruimen.

Jury- en Adviescomité

Prof. Dr. Josse Van Steenberge (UAntwerpen)
Prof. Dr. Johan Hoornaert (KUL)
Prof. Dr. Mieke Van Haegendoren (UHasselt)
Prof. Dr. Anton Derks (VUB)
Prof. Dimitri Mortelmans (Uantwerpen)
Prof. Dr. Ides Nicaise (KUL)
Prof. Dr. Orhan Agirdag (KUL)
Dr. Hakki Demirkapu – Arts
Dr. Bart Donders - Arts
Bahattin Kocak – Onderwijzer en Freelance Journalist
Cathy Berx – Gouverneur Antwerpen
Fouad Gandoul – ACW Limburg
Francis Loyens – UCLL
Mete Ozturk – Journalist
Yasmien Naciri – Columniste De Morgen

Burgerzin en Sociaal Cohesie

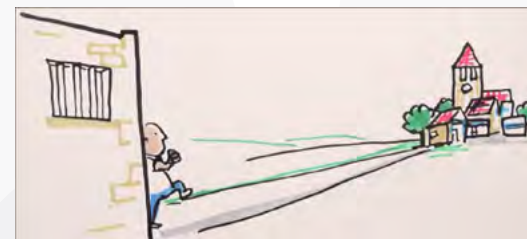
..... Burgerzin/Sociale Cohesie

Naam: **Lien Winters, Lina Amranien Oulaya El Uazani**

Naam Begeleider: **Ann Dekelver**

School: **Xaveriuscollege Antwerpen**

Onderzoeksvraag: **Hoe ervaart een ex-gedetineerde zijn re-integratie in de provincie Antwerpen?**

Onze onderzoeksvraag is: Hoe ervaart een ex-gedetineerde zijn re-integratie in de provincie Antwerpen? Net zoals bij de keuze van het onderwerp verliep de vorming hiervan in stappen. Bij onze eerste onderzoeksvraag "Wat is het beeld van de maatschappij op ex-gedetineerden?" lag de focus meer op hoe de maatschappij stond tegenover ex-gedetineerden, maar aangezien het ons interessanter leek om ex-gedetineerden aan het woord te laten in onze interviews, is onze focus verplaatst naar de ex-gedetineerden zelf. We wouden hen aan het woord laten en onderzoeken of zij na hun straf goed opnieuw hun leven kunnen opbouwen. Onze vraag moest ook wat specifiek. We wouden daarom specifiek de re-integratie in de provincie Antwerpen onderzoeken. De ex-gedetineerden die we interviewden en ook de organisatie waarmee we hebben gesproken, komen uit Antwerpen. Ook legden we in onze interviews eerder de nadruk op de begeleiding die de gevangenen krijgen bij de re-integratie en hoe zij dit ervaren hebben. We bekijken hierbij zowel het sociale als alles in verband met werk.

Naam: **Zara Elgers en Tessa Van der Haegen**

Naam Begeleider: **Caroline Borremans**

School: **College Ieper**

Onderzoeksvraag: **Is de Broken Windows theorie van toepassing in Ieper?**

Het maatschappelijk probleem dat beschreven wordt in deze paper is vandalisme in de schoolgemeenschap van Ieper. De resultaten en de mogelijke oplossingen kunnen ook toegepast worden op de stad Ieper en omstreken. Dit wordt gelinkt met de 'broken windows theorie' van George Kelling en James Wilson die zich vooral richt op erosievandalisme. Onze keuze voor vandalisme kwam er omdat we beiden een fascinatie hebben voor het menselijk denken. Waarom hebben mensen de drang om vandalisme te plegen en hoe komt het dat bepaalde maatregelen dergelijk gedrag afremmen? We zagen in deze opdracht de kans om dit te bestuderen. Op deze manier kunnen we ook een mogelijke oplossing aanbieden. Men moet namelijk eerst de psychologie achter het menselijk gedrag begrijpen voordat men het gedrag kan aanpassen/veranderen.

Naam: **Julie Jans, Anne Vaes en Roxanne Lemmens**

Naam Begeleider: **Katelijne Smets**

School: **Sint- Franciscuscollege Heusden-Zolder**

Onderzoeksvraag: **Wetenschappelijk onderzoek naar vooroordelen met betrekking tot afkomst en geslacht bij leerlingen van de middelbare school (regio Heusden-Zolder) via een impliciete associatietest.**

Vooroordelen is een thema dat zeer actueel is, maar ook zeer gevoelig ligt. Recent nog kwam minister van Onderwijs, Hilde Crevits, in opspraak na uitspraken, volgens sommigen ook niet wetenschappelijk onderbouwd, over het engagement van allochtone ouders met betrekking tot hun schoolgaande kinderen. Vlaams parlementslid Güler Turan (sp.a), zelf een kind van Turkse migranten, voelde zich persoonlijk beledigd omdat ze vindt dat Crevits verschrikkelijk veralgemeent. Ook op onze school merken we dat er bij beide kanten, zowel bij Belgische als Turkse leerlingen, vooroordelen met betrekking tot elkaar bestaan, zonder dat we ons hier echter altijd bewust van zijn. Dit is een probleem wat ons nauw aan het hart ligt. Daarom dat het ons ook interessant leek om voor onze deelname aan de Sociale Wetenschappenolympiade na te gaan of mensen onbewust vooroordelen hebben met betrekking tot geslacht en afkomst. Dit is dan ook ons onderzoeksprobleem. Het doel van ons onderzoek is om, zoals het in onze actuele casus hierboven zo mooi beschreven werd, een hand uit te steken om vooroordelen ten opzichte van mensen met een andere culturele afkomst en ten opzichte van andere geslachten in de kiem te smoren en oplossingen aan te reiken. Onze hoofdonderzoeksvraag die we graag willen beantwoorden is of leerlingen van de middelbare school uit de regio Heusden-Zolder onbewust vooroordelen hebben.

Naam: **Catherine Dewart en Flora Bokeli**

Naam Begeleider: **Els Schuurmans**

School: **Moretus Ekeren**

Onderzoeksvraag: **Is jihadisme een antwoord op de zoektocht naar een identiteit?**

Islamitisch radicalisme is vandaag de dag niet weg te denken uit onze actualiteit. Jongeren kunnen radicaal zijn op verschillende manieren, maar in deze paper brengen we de aandacht naar het islamitisch radicalisme. Men vraagt zich af wat er in de hoofden van de jongeren omgaat dat hen zover drijft om naar Syrië te vertrekken. Hoe komt het dat jongeren radicaliseren? Wat is radicalisering juist? Welke rol speelt de Westerse maatschappij in dit proces? En hoe kunnen we er best mee omgaan? Is de grote oorzaak van het islamitisch radicaliseren te wijden aan de zoektocht naar een identiteit? Dit is de hoofdvraag die we in onze paper gaan uitwerken.

Naam: **Sterre Elen, Amber Jans en Jens Clerckx**

Naam Begeleider: **Katrien Weltens**

School: **Sint-Franciscuscollege Heusden-Zolder**

Onderzoeksvraag: **Bestaan vooroordelen t.o.v. allochtonen reeds op jonge leeftijd (kleuters)?**

Voor de Sociale Wetenschappenolympiade, editie 2017, deden wij; leerlingen van het vijfde jaar Humane Wetenschappen in het Sint-Franciscuscollege te Heusden-Zolder, een heruitvoering van enkele experimenten. Dit waren namelijk de Doll Test en de Coloring Test¹. Deze testen leunen aan bij vooroordelen en stereotypering met betrekking tot huidskleur. Ook geven zij weer welk beeld kinderen van zichzelf in deze maatschappij hebben. We kozen voor deze testen omdat we in het dagelijkse leven, o.a. als leidster van een jeugdbeweging, in contact komen met kinderen. Het viel ons de laatste tijd op dat zij zelfs al op hun jonge leeftijd een onderscheid maken op basis van huidskleur. Stereotypering, vooroordelen en zelfs racisme zijn in onze samenleving helaas ook erg actuele onderwerpen. Denken we hierbij een recent voorval waarbij een politie-inspecteur een racistische foto van een Mechelse commissaris verspreidde (zie bijlage 1, pagina 32)². De Doll Test en Coloring Test³ leken ons daarom de perfecte mogelijkheid om uit te zoeken of er al sprake is van racisme bij kinderen tussen zes en negen jaar oud. Vandaar dat in deze paper zowel dit maatschappelijk gevoelig onderwerp als het eigenlijke experiment worden besproken.

Economie

..... Economie

Naam: **Laura Buysrogge**

Naam Begeleider: **Veerle Hensbergen**

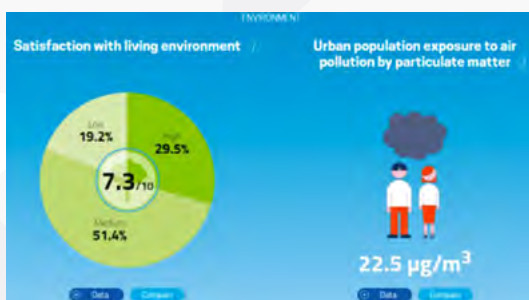
School: **Sint-Ludgardisschool Antwerpen**

Onderzoeksvraag: **Wat is de impact van onregelmatige werkuren?**

Onregelmatige werkuren hebben op meerdere aspecten een impact, vandaar de volgende drie deelvragen. Wat is de impact op het sociale leven? Wat is de impact op je gezondheid? Wat is de impact op psychisch vlak? De volgende deelvraag stelt de vraag of leeftijd een invloed heeft op de ervaring van onregelmatige werkuren. Of er een verschil is tussen jonge mensen aan het begin van hun carrière, of oudere mensen die al lang in deze branche werken. Is er een verschil bij mensen met een gezinsleven? Daarna werd de vraag gesteld of er verschillen zijn tussen de onregelmatige werkuren van een stewardess en een verpleegkundige. Het zijn twee beroepen die verder weinig gemeenschappelijk hebben, maar ze zitten wel met eenzelfde aspect, namelijk de onregelmatige werkuren. Vervolgens werd de vraag gesteld hoe het werkrooster wordt opgesteld en waar er rekening mee gehouden wordt. Het onderzoek dat werd uitgevoerd is een vergelijkend onderzoek. Om op deze vragen een antwoord te kunnen geven, kan je op verschillende manieren te werk gaan.

Naam: **Lena Verlooy en Leonie Van Deynze**
 Naam Begeleider: **Rob Philipsen**
 School: **Sint-Jan Berchmanscollege Mol**
 Onderzoeksvraag: **Wat is een goed initiatief voor ons bbp?**

Het model van de ecologische voetafdruk heeft bepaald dat elke mens op onze planeet 1,8 hectare grond ter beschikking heeft. Het Living Planet Report van WWF[1] vertelde ons echter dat de gemiddelde Belg wel zes keer deze oppervlakte gebruikt om in zijn levensstijl te kunnen voorzien. We kunnen het milieu vergelijken met een financiële situatie, als je meer geld uitgeeft dan dat je hebt, dan raak je bankroet. Dit geldt ook voor het milieu, als we blijven leven zoals we dat nu doen, dan raken we ecologisch bankroet. We hebben maar één planeet aarde en we moeten hier verantwoordelijk mee omgaan net zoals we dat met ons geld doen.

Naam: **Baptist Ameel**
 Naam Begeleider: **Elke Becue**
 School: **Immaculata Instituut Brugge**
 Onderzoeksvraag: **Wat houdt de schuldproblematiek in en wat zijn hiervoor mogelijke oplossingen?**

Leven met schulden, het kan iedereen overkomen. Een recent onderzoek wijst uit dat zes procent van de Belgen leeft in een huishouden met twee of meer betalingsachterstanden voor basisbehoeften (bijvoorbeeld elektriciteit, water, gas, huur, gezondheid). Uit datzelfde onderzoek blijkt ook dat maar liefst 23 % van de totale bevolking in België een groot risico loopt om in armoede verzeild te geraken. Dat wil dus zeggen dat in België meer dan 2,5 miljoen mensen het risico lopen om in schulden te komen. Ik vroeg me af hoe het zover kan komen en meer nog hoe deze mensen kunnen geholpen worden.

Naam: **Arne Geudens en Helena Deckx**

Naam Begeleider: **Rob Philipsen**

School: **Sint-Jan Berchmanscollege Mol**

Onderzoeksvraag: **Hoe maken we onze voeding duurzamer?**

Een eerlijk, gezond en toekomstgericht voedselsysteem dat past binnen de grenzen van onze planeet. Dat is waar we naar moeten streven de komende jaren. Tenminste, als we de problemen in verband met duurzame voeding niet op de schouders van mijn generatie en die van de komende generaties willen storten. Actie moet ondernomen worden, en wel dringend. Duurzame voeding moet zoveel mogelijk gepromoot worden, maar het moet vooral ook 'alledaagser' worden. We moeten de bevolking sturen zodat het merendeel van de mensen hun eetpatroon duurzamer maken. Hierbij moeten we oproep doen tot zowel de consumenten zelf, als de bedrijven, als de overheid. Maar wat is duurzame voeding eigenlijk? Het is erg moeilijk een definitie te plakken op het begrip duurzame voeding, omdat het zo complex en uitgebreid is. Kortom, door het nuttigen van duurzame voeding zorgen we er voor dat onze leefomgeving lang meegaat. We houden hierbij ook rekening met sociale belangen. De vijf kenmerken van duurzame voeding zijn: producten uit de regio seizoensgebonden producten, minder pesticiden, fair trade en minder vlees. Doorheen ons onderzoek moesten we dus rekening houden met deze vijf aspecten.

Naam: **To Staes en Jef Michielsens**

Naam Begeleider: **Rob Philipsen**

School: **Sint-Jan Berchmanscollege Mol**

Onderzoeksvraag: **Hoe is het gesteld met de financiële kennis van de gemiddelde Belg?**

People without financial knowledge, who take advice from financial experts are like lemmings simply following their leader. They race for the cliff and leap into the ocean of financial uncertainty, hoping to swim to the other side. Met deze quote van Robert Kiyosaki zouden wij graag ons onderzoek naar de financiële kennis van de gemiddelde Belg willen starten. Het is namelijk een perfecte verwoording van wat er gebeurt indien men te weinig financiële kennis bezit. Wanneer men raad gaat vragen aan financiële experts, bijvoorbeeld de bank, moet u hen wel op hun woord geloven, omwille van het lak aan dergelijke kennis en gaat mee op in hun ideeën. Uiteindelijk, wanneer het geld geïnvesteerd is, blijft het uw eigen verantwoordelijkheid niet failliet te gaan aan de gedane investering en dus aan de overkant van de zee te geraken. Sommige mensen zullen echter verdrinken en door hun gebrekkige kennis in financiële problemen komen, anderen hebben geluk en halen de overkant.

Gezondheid

..... Gezondheid

Naam: **Eva Wyckmans**

Naam Begeleider: **Werner Dua**

School: **Moretus Ekeren**

Onderzoeksvraag: **Burn-out bij jongeren.**

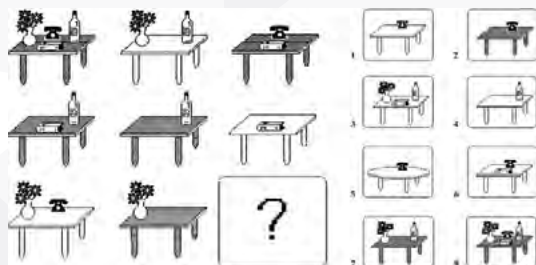
Het onderwerp koos ik uit interesse. Wanneer de leerkracht me vertelde dat we moesten nadenken over een thema voor mijn eindwerk, wist ik al heel snel waar ik het over wilde hebben. Voor velen was dit ziektebeeld al redelijk bekend, zelf wist ik ook waar het ongeveer over ging. Maar ik wilde er veel meer over weten omdat ikzelf een lange tijd met veel stress geconfronteerd werd en behandeling hiervoor onvermijdelijk was. Als ik geen psycholoog geraadpleegd had, was ik misschien zelf verzeild geraakt in een burn-out. Er waren nog veel vraagtekens, maar vooral interessante vraagtekens.

Naam: **Danaë Lemmens**

Naam Begeleider: **Werner Dua**

School: **Moretus Ekeren**

Onderzoeksvraag: **Wat is de invloed van genen en persoonlijkheidskenmerken op schoolresultaten?**

Als onderzoek / onderzoeksvraag heb ik gekozen : “ Wat is de invloed van genen & persoonlijkheidskenmerken op schoolresultaten?” Na zes jaar op de middelbare school, merk je elk jaar opnieuw van hoe een groot belang je schoolresultaten zijn. Tijdens het tienmaanden durend schooljaar, staat een groot deel van je leven in functie van school en de bijhorende resultaten. Dit brengt natuurlijk een enorme stress met zich mee, want had je toch niet liever een tien zien staan in plaats van een acht? Wanneer je je best hebt gedaan en toch een onvoldoende haalt? Bijna automatisch krijgen heel veel leerlingen het gevoel dat ze niet slim genoeg zijn. Intelligentie gaat veel verder dan enkel je prestaties op school. Als een leerling een aaneenschakeling haalt van onvoldoendes wordt dit vaak geweten aan zijn persoonlijkheid. Deze leerling is te lui, hij is niet netjes genoeg,... Maar is dit ook echt wel zo? Is het grootste deel van zijn studiehouding niet bepaald door zijn genetische achtergrond? Heeft hij er zelf wel 100% grip op?

Naam: **Myrthe Chanet**

Naam Begeleider: **Wouter Delbeke**

School: **Groenendaalcollege Merksem**

Onderzoeksvraag: **Wat is de invloed van NLD op faalangst bij kinderen?**

Voor u ligt mijn literatuurstudie met als onderzoeksvraag “Wat is de invloed van NLD op faalangst bij kinderen?”. In juni 2016 besliste ik dat ik mijn paper wou schrijven over NLD. Deze keuze maakte ik omdat mijn broer de diagnose NLD heeft en ik eigenlijk nooit goed wist wat dit juist inhield. Al snel werd duidelijk dat ik de link tussen NLD en een andere aandoening wou onderzoeken. Faalangst is geen aandoening, maar is wel erg actueel in onze samenleving. Het leek me interessant om te onderzoeken of er een verband is tussen het lijden aan NLD en het hebben van faalangst.

Naam: **Lumein Hillewaert**

Naam Begeleider: **Imke Deleu**

School: **Koninklijk Atheneum Zelzate**

Onderzoeksvraag: **Welke factoren spelen een rol bij de ontwenning van een alcoholafhankelijkheid?**

“The first step towards getting somewhere is to decide that you are not going to stay where you are.” (Morgan, 2017) Alcoholverslaving is een veel besproken en vaak voorkomend onderwerp. Maar liefst 900.000 Belgen kampen met een alcoholprobleem. Bovendien kost alcoholmisbruik de maatschappij jaarlijks 4,2 miljard euro (Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain, 2015). Hoge cijfers! Alcoholmisbruik is een problematiek die we duidelijk niet zomaar kunnen wegdenken. Onderzoek omtrent dit onderwerp is dan ook ontzettend boeiend, als schrijver, maar evenwel als lezer.

Naam: **Cato Depauw**

Naam Begeleider: **Leen Hansen**

School: **Maris Stella Instituut Malle**

Onderzoeksvraag: **Welke maatregelen kunnen genomen worden zodat de regeling van de hulpverlening voor 18+ jongeren mer psychische problemen verbeterd en vergemakkelijkt in België?**

Aan het begin van het schooljaar van 2016 werd België geconfronteerd met het overlijden van Jordy Brouillard. Jordy is een Vlaamse jongen met psychische problemen die het op 19- jarige leeftijd alleen heeft moeten redden. Hij kreeg meteen alle verantwoordelijkheden op zich die een volwassen persoon zou moeten dragen. Dit terwijl hij net zijn leven in verschillende instellingen achter de rug had. Was het zelfs mogelijk voor deze jongeman om zelfstandig te worden op zo'n jonge leeftijd? De leeftijd van 18 jaar noemt men de transitieleeftijd. Een leeftijd waarbij je veel meer verantwoordelijkheden krijgt en vanaf wanneer je in België als volwassen wordt beschouwd. In België doet er zich een schrijnende problematiek voor rond dit onderwerp. De jongeren in de transitie ervaren een gevoel van hulpeloosheid met als gevolg dat ze in de vicieuze cirkel van psychische problemen blijven. Tijd om naar oplossingen te zoeken om deze vicieuze cirkel te verbreken. Toch zijn er binnen de geestelijke gezondheidszorg te weinig onderzoeken aan de gang die zich bezig houden met deze transitiejongeren in die vicieuze cirkel. Daarom de keuze voor het onderzoeksprobleem: de vergemakkelijking van de hulpverlening voor jongeren die de transitie doormaken en psychische problemen hebben.

Media

..... Media

Naam: **Sophie Grimmelprez en Remco Ghillemijn**

Naam Begeleider: **Caroline Borremans**

School: **College Ieper**

Onderzoeksvraag: **De invloed van sociale media op jongeren doorheen de tijd.**

Al snel werd duidelijk dat wij ons onderzoek wilden doen over 'sociale media'. Dat begrip is echter heel ruim. Meer specifiek wilden we onderzoek doen naar jongeren en sociale media. In het begin van onze voorbereiding wilden we de verschillen en gelijkenissen onderzoeken tussen vroeger en nu. Daarmee wilden we nagaan wat het verschil juist is tussen de generatie die volledig zonder sociale media is opgevoed, m.a.w. de gepensioneerden tot en met de 30-ers. Ten slotte wilden we ook onze eigen generatie, de generatie die opgevoed is met sociale media, bevragen. Dat idee is echter anders uitgedraaid want het bleek een te moeilijke opdracht met een te beperkte tijd. We besloten zelf een test te doen om zo dichterbij ons onderwerp te komen. Om ons onderzoek goed te kunnen uitvoeren wilden we enkele elementen verduidelijken. Wij wilden te weten komen wat we onder sociale media verstaan en welke soorten er allemaal bestaan. Daarnaast wilden we zelf te weten komen hoe jongeren sociale media gebruiken. Wij wilden ook weten hoe lang een gemiddelde jongere zijn tijd op sociale media doorbrengt en wat hij dan zoal doet op die sociale media. Dit wilden we doen via een enquête met jongeren. Door het invoeren van de 'Week Zonder Sociale Media' wilden wij en andere vrijwilligers weten hoe het is om een week lang te leven zonder sociale media.

Naam: **Hanne Staels**
 Naam Begeleider: **Leen Hansen**
 School: **Maris Stella Instituut Malle**

Onderzoeksvraag: **Hoe kunnen we ervoor zorgen dat jongeren minder afhankelijk worden van hun smartphone?**

Augustus 2010 - Samen met mijn familie ben ik op vakantie in Amerika. Op een avond zitten we in een restaurant en zien we een gezin zoals het onze: mama, papa en drie kinderen. Allemaal hebben ze een mobiele telefoon in hun hand. Er wordt niet gepraat aan hun tafel, ze zijn alleen maar bezig met het toestel in hun hand. We doen er lacherig over en we begrijpen niet dat dat gezin een leuke restaurantavond laat overheersen door hun telefoons. We zweren dat dat bij ons nooit zal gebeuren. Augustus 2016 - Een restaurantbezoek tijdens onze gezinsvakantie. Plots zegt mijn mama: "We zijn dat Amerikaans gezin met hun telefoons geworden". En inderdaad, alle vijf zitten we aan tafel met onze smartphone in de hand. We praten niet met elkaar, we zijn helemaal in de ban van onze telefoon. Het onderwerp van mijn onderzoek voor dit schooljaar was dan ook snel gekozen: hoe kunnen we ervoor zorgen dat jongeren minder afhankelijk worden van hun smartphone? Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden, zijn er ook een aantal deelvragen opgesteld. In de eerste plaats wordt er onderzocht wat de negatieve gevolgen zijn van een smartphoneverslaving. Ten tweede wordt er dieper ingegaan op wat men kan doen om de afhankelijkheid aan de smartphone te doorbreken en op welke manier de hulpverlening hier rond werkt. Ten slotte probeer ik op basis van het onderzoek een aantal concrete tips te geven voor een sensibiliseringscampagne naar jongeren toe.

Naam: **Laurie Opfermann**
 Naam Begeleider: **Werner Dua**
 School: **Moretus Ekeren**

Onderzoeksvraag: **Welke invloeden hebben sociale media op onze identiteit en persoonlijkheid?**

In mijn paper zal ik het hebben over de invloeden van de sociale media op onze persoonlijkheid en onze identiteit. Ik heb voor dit onderwerp gekozen omdat media iets is waar we elke dag, 24/24, 7/7 mee geconfronteerd worden. Het is erg actueel waardoor we gewoonweg niet meer kunnen ontsnappen aan de vele media die op ons afkomen. Ook is het gebleken dat media een grote rol spelen in ons dagelijks leven. Het is een fenomeen dat steeds ingrijpender wordt en daarom wil ik hier dieper op ingaan. Mijn onderzoek is zeker maatschappelijk relevant voor de maatschappij, want we kunnen zeker niet ontkennen dat media een enorme invloed hebben op ons.

Naam: **Serena Lippens**

Naam Begeleider: **Imke Deleu**

School: **Koninklijk Atheneum Zelzate**

Onderzoeksvraag: **Welke invloeden geven celebrities in reclame? Hoe gebeurt celebrity endorsement in sociale media?**

Celebrity endorsement is een fenomeen dat de laatste jaren heel populair is geworden. Hierbij gebruiken marketeers beroemdheden in reclame om hun product beter aan de man (of vrouw) te brengen. We kunnen het ook definiëren als celebrity branding. Een beroemdheid in een campagne betekent vaak meer omzet en het verhoogt ook de sociale status van het product of van het merk. In 1760 werd er een eerste vorm van celebrity endorsement geïntroduceerd door het bedrijf “Wedgwood” dat aardewerk en porselein produceerde. Men ging gebruik maken van Koninklijke aantekeningen voor marketing. Zo werd door de jaren heen de celebrity endorsement verder uitgebreid. In het jaar 2002 werd door een studie aangetoond dat een beroemdheid gebruiken wel degelijk zorgt voor een grotere omzet. Deze paper kwam tot stand door middel van een literatuurstudie en een eigen onderzoek. Eerst definiëren we uitgebreid de term celebrity endorsement, zodat het een duidelijker beeld geeft omtrent het onderwerp. Daarna volgt de invloed van verschillende celebrities op de reclamecampagnes. Hierbij wordt er dieper ingegaan op geloofwaardigheid van de beroemdheden en of deze nu succesvol zijn of niet. Tenslotte treedt er ook celebrity branding op via sociale media, dit werd onder andere ook onderzocht door een literatuurstudie.

Naam: **Rani Van Ranst, Tjel Breeur en Nitech Van Hoecke**

Naam Begeleider: **Charlotte Snoeks**

School: **Joma Secundair Merksem**

Onderzoeksvraag: **Hoe brengen journalisten jeugdcriminaliteit in de media?**

‘Everything that can be interpreted can also be misinterpreted.’ Met deze quote willen we benadrukken dat de mens als individu dagelijks veel informatie moet verwerken. Zoals de quote zelf zegt, alle informatie die we krijgen kunnen we zowel juist als fout interpreteren. Interpretaties worden gemaakt door de mens zelf. De media heeft deze interpretatie echter niet zelf in de hand. Het is de maatschappij die ze zelf vormt. Mogelijke foutieve interpretaties worden doorgaans veroorzaakt door oppervlakkige informatie. Deze informatie kan verspreid zijn door de media, of veroorzaakt zijn door de maatschappij doordat ze zelf een idee vormen over de gekregen informatie. Vandaag de dag zijn de media een belangrijke informatiebron voor het uitbreiden van onze kennis t.o.v. de maatschappij. Deze media zorgt namelijk voor een versterking van informatie op mondiaal vlak en heeft steeds een grotere invloed op onze samenleving. In dit onderzoek willen we vooral onderzoeken hoe we mogelijke foutieve vooroordelen kunnen vermijden. De hoofdvraag van dit onderzoek luidt als volgt, ‘Hoe kunnen we vermijden dat de maatschappij onder invloed van de media foutieve vooroordelen krijgt over jeugdgedelinqenten?’. Om op deze vraag te kunnen beantwoorden, zijn we in contact gekomen met zowel de maatschappij als de media.

Onderwijs

..... Onderwijs

Naam: **Eva Ameye**

Naam Begeleider: **Martine Suys**

School: **GO! atheneum Avelgem**

Onderzoeksvraag: **Kunnen kleuterleid(st)ers hun pedagogische taak nog naar behoren uitvoeren in de instapklas ondanks het niet zindelijk zijn van kinderen en zijn hier oplossingen voor?**

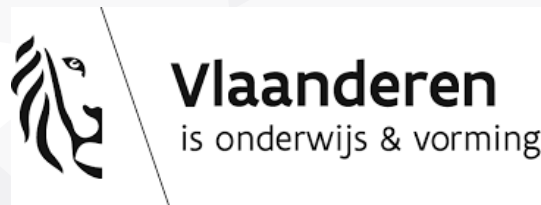
“Opvoeden is in de eerste plaats een taak van de gezinnen, niet van de school”, aldus minister van Onderwijs Crevits. Maar net dat opvoeden behoort tegenwoordig tot de taken van de peuterleid(st)er. Kinderen zijn nu in vergelijking met vroeger 6 tot 15 maanden later zindelijk. Het reportagemagazine Pano heeft naast deze cijfers ook nog een duidelijk beeld geschetst: zo kan het niet verder. Het aantal kinderen per klas blijft maar toenemen en de zindelijkheid gaat er niet op vooruit. De peuterleid(st)ers worden daardoor extra belast. Het probleem is er, nu de oplossing nog.

Naam: **Eline Pauwels**

Naam Begeleider: **Peter Smeulders**

School: **Atheneum Malle**

Onderzoeksvraag: **Zijn de leerkrachten tevreden met de onderwijshervorming?**

Deze onderzoekspaper gaat over de onderwijshervorming in Vlaanderen. Alle kinderen moeten naar school en alle ouders wensen een goede opleiding voor hun kinderen. Hoe die opleiding tot stand komt, is dus van belang voor alle mensen. Hoe moeilijk en belangrijk iedereen dit vindt, blijkt ook nog uit het feit dat alle politieke partijen hierover reeds een tiental jaar debatteren. Elke partij heeft zijn visie en zijn belangen te verdedigen in dit dossier. Wat houdt deze onderwijshervorming nu eigenlijk in voor de onderwijswereld? Wat zijn de doelstellingen van de hervorming? Wat zijn de grootste bekommernissen van deze hervorming? Blijven alle richtingen relevant (bv. Latijn)? Is deze hervorming noodzakelijk of volstaat een kleine aanpassing? Kunnen scholen deze hervorming negeren en gewoon verder doen zoals ze bezig waren? Wat vinden de leerkrachten en de directie van deze hervorming? Hoe gaat deze hervorming uitgewerkt worden op onze school? Wat gaat er wanneer veranderen voor wie? In dit onderzoek tracht ik meer te weten te komen over de inhoud van de onderwijshervorming en hoe de onderwijs- en politieke wereld hierop reageert.

Naam: **Laura Candaele, Mina Van Insberghe en Emma Vandaele**

Naam Begeleider: **Caroline Borremans**

School: **College Ieper**

Onderzoeksvraag: **Hoe de Nederlandse taal aanleren aan anderstaligen?**

Oorspronkelijk was het thema van onze paper 'allochtone jongeren het Nederlands aanleren'. We vonden dit een interessante kwestie, maar bij nader inzien was dit onderwerp te beperkt in vergelijking met de gegevens die we vonden op het internet. Na lang opzoekwerk, kwamen we in contact met het CVO. Het CVO is het Centrum voor volwassenonderwijs. Hierdoor kwamen we op het idee om ons doelgroep te verruimen en uit te breiden naar tieners en jongvolwassenen. Volgens ons is dit de dag van vandaag een beduidend thema in onze maatschappij. Het is een actueel maatschappelijk probleem dat anderstaligen (vaak) te weinig de Nederlandse taal beheersen. Daarom zullen we via verschillende instanties dit probleem onderzoeken om zo tot een oplossing of verbetering te komen.

..... Onderwijs

Naam: **Jana T'Syen**

Naam Begeleider: **Veerle Hensbergen**

School: **Sint-Ludgardis Antwerpen**

Onderzoeksvraag: **Kan een leerlijn mediawijsheid cyberpesten voorkomen?**

Cyberpesten is een bijzonder actueel thema. De sociale media zijn immers een deel van ons leven geworden, waaraan geen ontsnappen mogelijk is. Hoe lastig moet het dan zijn om 24/7 achtervolgd te worden op en via je sociale media? Sociale media zorgen ervoor dat pesterijen zich zeer snel kunnen verspreiden. Sociale media zijn het ideale platform om berichten, gevoelens en spijtig genoeg ook pesterijen op korte tijd te verspreiden over veel mensen. In deze paper wordt kennisgemaakt met het fenomeen van 'cyberpesten' en de eventuele impact hierop van de 'leerlijn mediawijsheid'. Kan deze leerlijn mediawijsheid dit cyberpesten voorkomen? Waarom bestaat deze leerlijn mediawijsheid alleen voor het basisonderwijs en is zij nog niet aanwezig bij secundaire scholen? Vragen waarop een antwoord zal worden gegeven.

..... Onderwijs

Naam: **Manon Vanwynsberghe**

Naam Begeleider: **Chris Van Echelpoel**

School: **Immaculata Instituut De Panne**

Onderzoeksvraag: **Wat zijn de visies van politieke partijen en scholen over de modernisering van het secundair onderwijs?**

De modernisering kwam er initieel om de overgang van basis naar secundair vlotter te laten verlopen (hierbij blijft de taalinitiatie moeilijk). Ook worden sommige eindtermen onvoldoende bereikt in bepaalde richtingen (vooral de vakken wiskunde, Frans, PAV), leerlingen maken verkeerde studiekeuzes (denk maar aan het watervaleffect), er zijn te veel zittenblijvers,...

Varia / Europa / Humanitaire Hulp

..... Varia/Humanitaire Hulp/Europa

Naam: **Barranco-Suarez Tamar, Fien Elsen en Marie Coninx**

Naam Begeleider: **Katelijne Smets**

School: **Sint-Franciscuscollege Heusden-Zolder**

Onderzoeksvraag: **Hebben we, ondanks dat we zelf denken van niet, toch vooroordelen t.o.v. autochtonen en allochtonen?**

Raciale vooroordelen en racisme zijn nauw verbonden met elkaar. Het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van elke vorm van rassendiscriminatie definieert racisme als elke vorm van onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur op grond van ras, huidskleur, afkomst of afstamming³. Haers en Lanszweert definiëren racisme als een opvatting over ras en afkomst, een vooroordeel, die omgezet wordt naar een handeling, discriminatie. Wanneer we het dus over racisme hebben, kunnen we dan ook niet anders dan het begrip vooroordelen te definiëren. Vooroordelen zijn meningen over iemand of over een groep mensen die niet op feiten zijn gebaseerd⁴. Vaak zijn hier negatieve gevolgen aan verbonden: vooroordelen zijn namelijk moeilijk te onderdrukken en kunnen invloed hebben op de manier waarop men iemand behandelt. Een vooroordeel komt vaak voort uit een stereotype. Een stereotype⁵ is een simplistische veralgemening van eigenschappen die de maatschappij toekent aan alle leden van een bepaalde groep.

Naam: Manon Bossart

Naam Begeleider: Chris Van Echelpoel

School: Immaculata Instituut De Panne

**Onderzoeksvraag: Is het vluchtelingenbeleid in België
humaan genoeg?**

De bedoeling van mijn onderzoek is te achterhalen wat het doel is van iedere instantie. Wie doet wat en in welke fase van de asielpcedure? Waar en hoe worden de vluchtelingen opgevangen? Hoe verlopen de procedures precies? Gebeurt alles volgens de wetten? Worden de regels van de Conventie van Genève gevolgd? Wat is ons asielbeleid? Wordt er genoeg aandacht besteed aan de mens? Of zijn die asielzoekers gewoon cijfertjes op een stukje papier? Kortom: Is ons vluchtelingenbeleid humaan genoeg?

Naam: Charlotte Kenis, Souveryns Anouk en Anne-Sophie Van Gool

Naam Begeleider: Katelijne Smets

School: Sint-Franciscuscollege Heusden-Zolder

**Onderzoeksvraag: Zijn allochtonen eerder geneigd om bij
allochtonen iets te kopen of maakt afkomst geen
verschil?**

We hebben het onderwerp ingroepfavoritisme¹ gekozen omdat wij vinden dat dit een recent fenomeen is geworden in onze school, het Sint-Franciscuscollege. Sinds 1 september 2016 is het namelijk zo dat de voordien twee aparte campussen zijn samengevoegd op één locatie. Voordien was er een campus Heusden waar het BSO en het TSO gevestigd was. De meerderheid van de leerlingen bestond uit leerlingen van allochtone afkomst. Er zijn heel wat definities en omschrijvingen van beide begrippen voorhanden. Wij zullen in ons onderzoek een allochtoon definiëren als iemand waarvan minstens één van beide ouders in het buitenland geboren is². De tweede campus was campus Berkenbos. Hier bevond het ASO zich met een meerderheid aan leerlingen van autochtone afkomst. Sinds de fusie zien we dat leerlingen met dezelfde culturele achtergrond elkaar opzoeken en zich op de speelplaats gaan groeperen. Ook is het ons opgevallen dat het vooral meisjes die meisjes en jongens die jongens opzoeken. Vandaar dat het ons interessant leek om na te gaan of er sprake is van ingroepfavoritisme met betrekking tot geslacht en verschillende culturele achtergrond. We zullen daarom ook trachten om beide fenomenen te onderzoeken aan de hand van een door onszelf bedacht experiment. Met dit experiment zouden we de huidige situatie willen evalueren en proberen om op basis hiervan een conclusie te maken en oplossingen voor mogelijke problemen te formuleren.

Sociale Wetenschappen Olympiade

organisator :

partners / sponsors :

universiteit
hasselt

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Universiteit
Antwerpen

Vlaamse
overheid

UC
Leuven
Limburg

BS.Platform
Bachelors en Masters

Vrije
Universiteit
Brussel

ODIN

UNIVERSITEIT
GENT

FEDACTIO
2008 - 2012 - 14

Contactgegevens

Vlaamse Olympiade Vereniging
Paleizenstraat 27, 1030 Brussel

Telefoon :

+32 (0) 2 212 19 04

E-mail :

info@sowo.be

Website :

www.vlaamseolympiades.be
www.sowo.be